

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2018-04-04
Meddelad i Jönköping

Mål nr
6039-17

SÖKANDE

LBC Borås AB, 556082-8369
Getängsvägen 18
504 68 Borås

Ombud: Advokat Sandra Hansson
Wesslau Söderqvist Advokatbyrå
Kyrkängsgatan 8
503 38 Borås

MOTPART

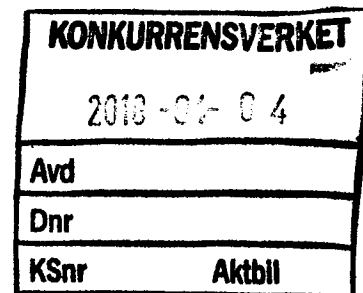
Tranemo kommun
514 80 Tranemo

Ombud: Advokat Per-Ola Bergqvist
Foyen Advokatfirma KB
Södergatan 28
211 34 Malmö

Ombud: Advokat Fanny Herbe
Foyen Advokatfirma KB
Södergatan 28
211 34 Malmö

SAKEN

Överprövning av en upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Tranemo kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende renhållningsentreprenad med införande av matavfallshantering, dnr UPH/2017:12. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU och tilldelningsgrund är ekonomiskt mest fördelaktigt anbud. Genom till-

Dok.Id 254304

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00
E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

delningsbeslut den 30 november 2017 har ett annat företag än LBC Borås AB (bolaget) tildelats upphandlingen.

YRKANDEN

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen avseende renhållnings-entreprenad med införande av matavfallshantering, dnr UPH/2017:12 och yrkar att förvaltningsrätten förordnar kommunen att vidta rättelse på så sätt att tilldelningsbeslutet upphävs och att bolagets anbud kvalificeras för utvärdering. I andra hand yrkar bolaget att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Kommunen yrkar att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Bolagets anbud uppfyllet de uppställda ska-kraven och ska därmed kvalificeras för utvärdering. Finner förvaltningsrätten att anbudet inte uppfyller ska-kraven är dessa så otydliga att de inte på ett korrekt sätt avspeglar det krav som kommunen ställer. Kommunens beslut innebär att bolaget har lidit skada.

Bolaget har under punkten 1.5 C i anbudsformuläret bifogat kopia av tillstånd för transport av avfall för två företag. Under punkten 1.5 D i anbudsformuläret har bolaget beskrivit hur entreprenaden ska genomföras i en genomförandebeskrivning. Vad gäller punkten E1 i bilagan Hämtning av kärllavfall har kommunen svarat: ”Ja, det är Ok att lämna fälten tomma.”

Bolaget har under punkten 1.5 E i anbudsformuläret beskrivit hur entreprenaden ska genomföras genom att förtydliga att bolaget äger avtalet, men att

det är dotterbolaget och det anslutna åkeriet som kommer att utföra entreprenaden. Dessa båda företags namn, organisationsnummer och adresser har angetts genom de bifogade tillstånden. Bolaget är väletablerat med god branschkännedom och kunskap om att miljökraven som gäller för latrintömning kommer att höjas. Ett ADR-certifikat krävs av den bil som ska transportera avfallet och därför är ett sådant för det aktuella företaget bifogat. Bolaget har alltså angett aktuellt dotterbolag och anslutet åkeri/delägarbolag samt på ett korrekt sätt beskrivit hur uppdraget ska genomföras.

Bolaget består idag av 90 aktieägare av vilka de flesta är "anslutna företag" i bolaget. De anslutna företagen håller sin kompetens och sina fordon till bolagets förfogande och det är på detta sätt som bolaget fullgör sina uppdrag.

I punkten 3.3 upphandlingsdokumentet står: "I anbudet ska anbudsgivaren bekräfta att kraven uppfylls samt bifoga: ... Uppgift om vilka delar av uppdraget som eventuellt kommer att utföras av underentreprenör, med fullständiga uppgifter om de vid anbudstillfället kända underentreprenörerna. Ska underentreprenör användas för transport eller behandling ska underentreprenörens tillstånd bifogas." Under punkten 1.5 i anbudsformuläret har kommunen bl.a. uppgett att om underentreprenör ska användas för transport eller behandling ska underentreprenörens tillstånd bifogas, vilket bolaget har gjort. Bolaget har tolkat skrivningen så att det här är tillräckligt att bifoga en kopia av tillståndet eftersom fullständig information om underentreprenörerna framgår av detta.

Bolaget uppfyller samtliga ska-krav och har därmed kvalificerat sig för utvärdering. Bolagets anbud var ca 700 000 kr lägre än det vinnande anbudet och borde rätteligen ha tilldelats upphandlingen.

Kommunen

Bolagets anbud gick inte vidare till utvärdering, då anbudet inte uppfyllde

samtliga ska-krav på dess form och innehåll som kommunen har ställt upp. Förutsättningar att rätta upphandlingen saknas därmed. Det saknas också grund för att upphandlingen ska göras om. Kommunen har inte brutit mot LOU eller i övrigt mot någon av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna under det konkurrensuppsökande skedet. Bolaget lider därutöver inte skada av kommunens agerande.

Det framgår klart, tydligt och lättfattligt av såväl upphandlingsdokumentet som anbudsformuläret att ett obligatoriskt krav är att anbudsgivare lämnar både fullständiga uppgifter om kända underentreprenörer och uppgift om hur stor andel av uppdraget som sådana kommer att utföra. Det finns ingen bristande transparens avseende vilka uppgifter som måste lämnas för att kravet ska uppfyllas. Av bolagets lämnad information i form av att dotterbolag samt åkeri som är anslutna utför uppdragen kan varken utläsas vilka underleverantörer som avses eller vilken del av uppdraget sådana ska uppfylla. Att bolaget har lämnat in transporttillstånd för två bolag innebär inte med automatik att den begärda informationen har lämnats. Det åligger inte kommunen att behöva dra slutsatsen att ett ingivet transporttillstånd också innebär att tillståndsgivaren anlitas som underentreprenör.

Bolaget har inte heller redovisat begärda uppgifter om fordon. De efterfrågade uppgifterna är tydligt utformade samt framgår av en tabell och bolaget har fått lov att lämna fälten för internt bilnummer och registreringsnummer tomma, men i övrigt inte fyllt i uppgifterna. Man har därmed inte lämnat samtliga begärda uppgifter och anbudet har därför rätteligen förkastats även av denna anledning. En normalt omsorgsfull och rimligt informerad anbudsgivare har kunnat utforma ett konkurrenskraftigt anbud utifrån förfrågningsunderlagets utformning och några brister i transparens finns inte.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler m.m.

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 4 kap. 9 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. En sådan åtgärd ska vara förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande bestämmelserna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

De grundläggande principerna som anges i 4 kap. 1 § LOU ska iakttas vid varje beslut som fattas och inför varje åtgärd som vidtas i alla faser av en upphandling och ett obligatoriskt krav ska upprätthållas genom hela upphandlingsförfarandet, se HFD 2016 ref. 37.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka

omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat, se RÅ 2009 ref. 69.

Frågan i målet gäller i första hand om bolaget kan anses ha uppfyllt de aktuella ska-kraven i upphandlingen så att bolaget kvalificerar sig för utvärdering.

Av Upphandlingsdokument Renhållningsentreprenad med införande av matavfallsinsamling, 3.3 Krav på anbudsgivarnas tekniska och yrkesmässiga kompetens, s 12, framgår följande. Enligt andra stycket kan delar av uppdraget utföras av underentreprenör. Vilka delar och hur stor andel av uppdraget som berörs, samt de vid anbudstillfället tilltänkta underentreprenörerna, ska anges i anbudet. Tredje stycket, punkten fyra anger följande. Anbudsgivaren ska bifoga uppgift om vilka delar av uppdraget som eventuellt kommer att utföras av underentreprenörer, med fullständiga uppgifter om de vid anbudstillfället kända underentreprenörerna. Ska underentreprenörer användas för transport eller behandling ska underentreprenörens tillstånd bifogas. Dessa är då ostridigt att betrakta som ska-krav, det vill säga krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna gå vidare till utvärderingen.

Av Utvärderingsrapport UPH/2017:12 Renhållningsentreprenad med införande av matavfallsinsamling framgår att bolaget inte har kvalificerat sig för utvärdering. Anledningen var att aktuella dotterbolag eller delägarbolag inte är namngivna. Delar av uppdraget de ska utföra är inte beskrivna.

Av anbudsformuläret 1.5 c framgår att bolaget på frågan om leverantör svarar att bolaget äger avtalet samt att dotterbolag och åkeri som är anslutna utför uppdragen. Att bolaget till fråga 1.5 c bifogar handlingar, avseende företagens tillstånd till transport av annat avfall än farligt avfall, kan inte anses vara liktydigt med att det är dessa två företag som ska utföra uppdragen. Vilket eller vilka uppdrag som respektive företag ska utföra anges inte.

Någon uppgift om hur stor andel dessa företag, vare sig tillsammans eller var för sig, kommer att utföra av helheten framgår inte heller. Det är här inte tillräckligt att bifoga handlingar avseende dessa företags tillstånd att utföra uppdrag för att också ange huruvida de faktiskt kommer att göra det, eventuellt tillsammans med ytterligare företag eller i vilken grad dessa kommer att utföra uppdrag.

Av anbudsformuläret 1.5 e framgår att anbudsgivaren ska ange om underentreprenörer ska användas samt i förekommande fall ange underentreprenörens namn och vilken del av uppdraget som avses. Bolaget har här angett att man äger avtalet, samt att dotterbolag och åkeri som är anslutna utför uppdragen.

Av anbudsformuläret framgår således att bolaget inte på ett fullgott sätt har besvarat de aktuella frågeställningarna. Bolaget har därmed redan på denna grund inte uppfyllt upphandlingens samtliga ska-krav. Dessa är inte behäftade med några sådana fel att kommunen skulle ha brutit mot reglerna i LOU eller några av de grundläggande EU-rättsliga principerna avseende offentlig upphandling. Det har därmed varit korrekt att förkasta anbudet. Det saknas därför stöd såväl för att upphäva tilldelningsbeslutet som att göra om upphandlingen. Bolaget kan inte heller anses ha lidit skada av kommunens agerande. Bolagets ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 D LOU).

Susanne Karlberg

Rådmannen Susanne Karlberg har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Henric Ottosson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

